

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Halide TÜRKÖĞLU
Diyarbakır Milletvekili

Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM), son dönemde "staj" adı altında çocukların güvence altına alınmadığı, denetimsizliğin ve istismarın/şiddetin önünü açan bir sistem haline geldiği türlü örneklerle açığa çıkmıştır. Bu sistemin en acı örneklerinden biri, 2025 yılında Balıkesir Edremit'te yaşanmıştır.

16 yaşındaki Z.A., öğrencisi olduğu mesleki lise tarafından okulun hemen yanındaki bir kafeye stajyer olarak gönderilmiştir. Ancak MESEM sisteminin çocukları işyerlerindeki şahısların insafına bırakan yapısı, Z.A.'nın ağır bir istismara maruz kalmasına neden olmuştur.

Kafenin işletmecisi İsmail Çelik, staj süresince Z.A.'yı sürekli taciz etmiş, eve bırakma bahanesiyle yakınlaşmaya çalışmış ve sistematik bir baskı kurmuştur. Olayın dehşet verici boyutu ise Z.A.'nın soruşturma dosyasındaki anlatımlarıyla ortaya çıkmıştır: Failin, çocuğu ilaçla uyutarak ormanlık alana kaçırdığı, uygunsuz görüntülerini çekerek şantaj yaptığı ve sürekli silahlarını göstererek tehdit ettiği belirlenmiştir.

Okulun hemen yanındaki bir işletmede dahi çocuğun güvenliği sağlanamamış, eğitim kurumu stajyerin maruz kaldığı tehdit ve tacizi fark edememiştir. Çocuklar eğitim adı altında, yeterli denetim mekanizmaları kurulmadan sermayeye "ucuz iş gücü" olarak sunulmakta; bu da onları şiddet, ihmal ve istismara açık hale getirmektedir.

Fail İsmail Çelik, sosyal medyada aktif paylaşımlar yapacak kadar pervasız davranmasına rağmen henüz yakalanıp tutuklanmamıştır. Dosyaya getirilen gizlilik kararı ve failin serbestçe dolaşması, koruma kararı bulunan Z.A.'yı ve ailesini derin bir korku içine itmektedir.

Z.A.'nın önce baskı altında ifade verip, ancak avukatlarının müdahalesiyle gerçekleri anlatabilmesi, istismar mağduru çocukların sistem içinde ne kadar yalnız bırakıldığını göstermektedir. MESEM adı altında çocukların yaşamını tehdit eden bu tablo, faillerin cezasız bırakılmasıyla daha da derinleşmektedir. Çocukların iş yerlerinde sömürülmediği, can güvenliklerinin okul ve devlet güvencesinde olduğu bir sistem inşa edilmediği sürece, MESEM'ler çocuk hakları ihlallerinin merkezi olmaya devam edecektir.

Bu kapsamda;

1. MESEM uygulaması kapsamında staj adı altında çalıştırılan kaç çocuk ihmal, istismar ve cinsel şiddete uğramıştır? Kaç fail yargılanarak tutuklanmıştır? İhmal ve istismarın yaşandığı kaç kurum, merkez, işyeri hakkında işlem yapılarak gerekli cezai yaptırım uygulanmıştır?
2. İsmail Çelik'in hala sosyal medya ve kendi telefon hattı üzerinden paylaşımlar yaptığı bilgisi doğru mudur? Fail İsmail Çelik, Z.A.'nın aile bireylerine telefon üzerinden ulaşabiliyorken yerinin tespit edilip, bulunmamasının ve tutuklanmamasının gerekçesi nedir?
3. Koruma kararı alan Z.A.'nın kendisi ve ailesi nasıl korunmaktadır?
4. Z.A.'nın güvenli bir şekilde eğitim hayatını sürdürebilmesi için Bakanlığınız hangi hukuki adımları atacaktır? Z.A.'nın güvenliğinin sağlanması için hangi yasal önlemleri alacaksınız?
5. Dosyaya hangi yasal gerekçe ile kısıtlama getirilmiştir?
6. Z.A. dosyası hangi aşamadır? Fail İsmail Çelik'in derhal bulunup, tutuklanması için Bakanlığınızın yasal bir girişimi olacak mıdır?
7. Çocuk ihmal ve istismarı ile anılan, çocukların ucuz iş gücü olarak çalıştırıldığı MESEM'lerin kapatılması için Bakanlığınızın bir girişimi olacak mıdır?